

אצלנו איזה 25 חברה קטועי שתי רגליים.

"לאנשים יש בעיה, לא לי"

בבית החולים, כמה שהייתי שברכלי מבחינה פיזית — בלי רגליים, בלי יד ובעין אחת לא רואה, כל הזמן חשבתי על בחורות. אתה רואה אחת נחמדה, מוצאת חן בעיניך ואתה מנסה להתחיל איתה. הולך — טוב, לא הולך — לא צריך.

עם דינה זה הלך, הייתי אולי שבר בשר ועצמות, אבל לא שבר כלי, והיה לנו טוב ביחד, כי אני בריא מאוד. אני רק נכה פיזית. אני זוכר שכשאמרנו לי שהלכו לי הרגליים, דבר ראשון הרמתי הכל בסדר. פחדתי בכל זאת שאולי תהיה לי בעיה עם סכס, שאולי לא אוכל לקיים יחסי מין. התחלתי עם איוו בחורה וניסיתי להתמוזמז איתה כדי לבדוק. אחרי המיומוים הבנתי שאין לי ולא תהיה לי שום בעיה של סכס. לא שלא הייתה בחורות רתיעה, זה ברור מאליו. במקרה כזה אני שואל אם היא רוצה לנסות כדי לראות איך זה. לי באופן אישי אין בעיה עם זה שאין לי רגליים. לפני שהרכיבו לי את הפרוטזות הסתובבתי חופשי על כסא גלגלים, והיום אני הולך עם סנדלים ולא מפריע לי שיראו שאין לי אצבעות. לאנשים יש בעיה, לא לי. אני אמנם צריך להתמודד עם התגובות, אבל ההתמודדות היא אתגר.

לא, אני לא כועס על מה שקרה לי. התיסכולים שלי הם כמו התיסכולים שיש לכל אדם. לא מעבר לזה. אני רוצה להיות כמו כולם, לא רוצה להיות יוצא דופן. לרוע מזלי, בעיני האנשים אני יוצא דופן, ולמזלי הטוב, בשביל החברים שלי אני כמו כולם. אף פעם בחיים לא שאלתי למה זה קרה דווקא לי, כי זו שאלה רבילית. זה קרה לי וצריך לחיות עם זה תכלס.

כעת אני מפיץ מיישרי-הביטחון מה שאני מכנה רווחים מישניים: יש לי 100 אחוזי נכות מיוחד — כך הם קוראים לזה. וזה אומר המון המון רווחים מישניים. זה אומר שאני מקבל דירה, רכב והטבות, אבל אני נוטה כיום כמעט שלא לקחת מהם. רק דרים, הקשורים ממש בפציעה, כמו ריור, אוטו וטיפול רפואי בפציעה. אני נרתע מלנצל את מיישרי-הביטחון. אני לוקח את המינימום. מקבל תגמולים חודשיים, שעזרו לי בלימודים, ואני צריך בגלל הפציעה מזוג, כי הם לי ואני מזיע המון.

אני עובד כיום בעבודה טובה: אני מנהל את פרויקט השיקום החברתי בנ"סי כהן. זוהי עבודה מאלפת, שאני מעדיף לא לדבר עליה.

כשפוצה מילחמת-הלבנון נסעתי ללבנון. היתה לי בעיה. אני צנחן ובוזמן שהחבר'ה נלחמים אני ארוז להם חבילות. זה היה קשה. אני חושב שלמרות מה שעברתי הייתי הולך לעוד מילחמה, כי אני מאוד ציוני והולכים כי צריך ללכת. בכלל, אני עובד במה שאני עובד מפני שאני ציוני. כי מה יאכפת לי לשבת בבית ולא לעשות כלום? מישוהו יגיד לי משוהו יכולתי ללכת כל בוקר לבית-הלווחם ולחשק פינג'ונג, אבל אני מעדיף לעבוד בעבודה חשובה.

בכלל, מאז הפציעה קרה לי משוהו. הייתי שחקן כדורסל באליצור פתח תקווה. כעת אני לא מתעניין בכלל בספורט. לא יודע אם זה פסיכולוגי, או שאני עצלן. חוץ מזה אני משתדל לקיים חיים נורמליים ורגילים. יש לי חברה קבועה, קיבוצניקית בשם איריס. היא באה לכאן בסופי-השבוע ונשארת איתי. אנחנו מבלים המון, מבשלים ומארחים.

אני לא אוהב כשמתייחסים אלי כאל נכה, כי אני לא! אני יכול לעשות כל דבר, ואני עושה כל דבר! אולי קצת יותר קשה לי מאשר לכל אחד אחר, אז מה? אז יש לי אתגר.

שעה שהתנהל המישפט של הרוכא שהורשע בגניבת תאי-זרע, הופיעה בבית-המישפט צעירה ששענה שנפלה קורבן לזריקות של הנאשם

לניתוח את הילדים שהיא רוצה להביא לעולם, ותעבור את הניתוח אחר כך.

התגלמות השטן

רחל חזרה לביתה ונכנסה מייד להריון. היא לא פנתה לבית-החולים ושמרה על ההריון בכית. בתחילת 1972 נולדה לה בתה הבכירה. היא חששה להניק את הילדה מהחזה הנפוח. כל יום עבר עליה בכאבים. לעיתים היתה מתעוררת כלילות, וחשה כי החזה עומד להתפוצץ. אולם היא רק בכתה בשקט וחיכתה שהכאב יעבור. יאיר, שראה את סיבילה של אשתו, לא יכול לשתוק. מהרגע שהבין כי כל צרותיה של רחל החלו בעת מתן הזריקות בבית-החולים בכפר-סבא, ראה בד"ר דולברג את האישה שהרס את חייו.

והיא חששה לצאת לרחוב מפחד צחוקם של האנשים, ניגשה לבית-החולים בילינסון כדי לברוק את הסיבות לגידול החזה. היא חששה בסתר ליבה כי לקחה בסרטן החזה, וכי זוהי הסיבה לגידול המהיר.

אולם כאשר נבדקה בבית-החולים בילינסון במחלקת השר, אמרו לה שאין כל גידול ממאיר כחזה. הרופאים קבעו כי החזה התנפח כתוצאה מעורף הורמונים. הרופאים ששמעו את ההיסטוריה הרפואית של רחל, אמרו לה כי הזריקות שקיבלה בעת שמירת ההריון גרמו לעורף הורמונים בגופה וזה גרם להתנפחות ולגידול החזה.

הרופאים אמרו לה כי הדרך היחידה לתיקון המעוות תהיה ניתוח. הם סיפרו לה, כי ניתוח להקטנת חזה הוא דבר מסוכן ומכאיב, אשר עלול להשאיר בה סימנים לנצח. הם גם אמרו לה כי מכיוון שאין כל סכנה נשקפת לחייה מהחזה הענקי, כדאי שתלך קודם

החזה המיפליצתי

שדיה של רחל יעיש הגיעו לגודל של אבטיחים. כל יציאה מהבית הפכה סיוט עבור האישה הצעירה, שהפכה לפתע ליצור של קירקס.

כל אדם הביט בה בתדהמה. המנומסים רק עצרו לרגע ותקעו בה מבט, ואחר כך הסכו את עיניהם במבוכה. אבל אחרים, מנומסים פחות, לא הסתפקו במבטים. הם צעקו, שרקו וצחקו.

בעלה של רחל, יאיר, הפך לפקעת-עצבים, הוא חשש להניח לרחל לצאת לרחוב לבדה. לעיתים קרובות נלווה אליה כדי להגן עליה ממלעיגים.

לא אחת הסתבך הבעל הצעיר במריבות רחוב עם גברים ששרקו וצעקו קריאות-זימה לעבר אשתו, בעלת הפנים העדינים והחזה הענקי.

זריקות ופתילות

רחל לא נולדה עם חזה כזה. עד נישואיה ליאיר, בגיל 19, היתה נערה עדינה וקטנטונת. בזמן החתונה שקלה רחל 52 קילוגרם, וגופה המיניאטורי היה פרופורציוני ונאה. הם היו זוג מקסים, ובתמונת החתונה הם נראים מאושרים ומלאי תיקווה.

הצרות החלו כאשר ניסו בנייהוג להביא ילד לעולם. מכיוון שאמו של יאיר נפטרה סמוך לנישואיו, רצה מאוד להנציח את זכרה בילד משלו. לכן תיכנן עם רחל להוליד מייד יורש.

רחל נכנסה להריון כבר ב-1969, חודשים אחרים אחר החתונה. אך כאשר גילתה שטיפדים קל מהירה לרופא המיפחות, כדי להגן על הוולד, שלח אותה הרופא לבית-החולים לנשים בכפר-סבא. היא אושפזה שם לתקופה קצרה וניתנו לה תרופות שונות וזריקות כדי לשמור על ההריון. אך כשבועיים אחרי שנכנסה לבית-החולים, הפילה רחל. כאשר חזרה לביתה אחרי ההפלה

גילתה, כי גופה מתנפח וחזה מתחיל לגדול באופן פראי. מכיוון שכל מציניה היו בלידת ילד, לא התעמקה רחל בשינויים בגופה, והתרכזה בניסיון להרות מחדש.

אחרי זמן לא רב שמחה רחל לגלות כי היא שוב בהריון. אולם גם הפעם היה דימום קל, והיא חזרה לבית-החולים.

סגן-מנהל-המחלקה היה באותו זמן ד"ר מנשה דולברג. הוא היה עובר בחדרים, בורק את היולדות, ונותן הוראות לצוות הרופאים כיצד לטפל בנשים ואיזה תרופות לתת להן. הוא שוב ציווה לתת לרחל זריקות אותן קיבלה בעת הריונה הראשון, ורשם לה גם פתילות.

זמן קצר אחרי שהאחות הכניסה לגופה של רחל את הפתילה, הפילה האישה הצעירה כשנית במיטתה.

רחל היא אשה צייתנית וסבלנית. היא לא בכתה ולא צעקה, רק ביקשה בקול רועד לקרוא לאחות, מכיוון שנרמה לה כי הפילה. האחות שהגיעה למקום, גילתה כי אכן נגרמה הפלה. יאיר, בעלה של רחל, לא היה כל-כך סבלני כאשר שמע על ההפלה השנייה.

הוא התפרץ בצעקות, בכה בקול רם והטיח את ראשו בכותל. רופאים מהמחלקה באו לנחמו, וגם ד"ר דולברג בא אליו והרגיע אותו כי הכל יסתדר, וכי רחל עדיין צעירה מאוד ויהיו להם ילדים.

שני הנסיונות שעברה בבית-החור לים הפחידו את רחל. היא נשבעה כי אם תכנס שוב להריון, תשתדל לשמור על הוולד בביתה ולא תגיע לבית-החולים עד ללידה.

היא המשיכה להשמין בקצב נורא, והחזה הגיע למימרים כאלה, שלא יכלה למצוא עוד חזיות רגילות עבורו. היא נאלצה להזמין חזיות לפי מידה בגודל של שש ושבע. משקלה עלה ל-90 קילוגרם, שהיו מפורזים על 160 הסנטימטרים של גובהה. בתקופה זו, כאשר לא יכלה למצוא בגדים למידתה, החזה כאב והתנפח

אחרי שזוכה מחמישה אישומים של גרימת מוות לעוברים, הורשע ד"ר מנשה דולברג (55) בעבירה המזוהה של גניבת-זרע, בעבירות של סכונ חיי יולדת, כרישום כוזב ובהפרת אמונים.

למרות פסק-הדין הארוך, קשה להבין מה היו הגורמים להתנהגותו של ד"ר דולברג. האם היה סדיסט שעשה נסיונות אכזריים בנשים, או שמא היה רופא רשולן, שלא הכיר היטב את שיטות הרפואה החדישות, ופעל בשיטות מיושנות שגרמו מות עוברים — או שמא היה רופא חרוץ, מסור ובעל-כאריזמה, שטעה מפעם לפעם. כפי שהעידו עדי האופי שלו?

במשך כעשר שנים היה ד"ר דולברג סגן-מנהל מחלקת נשים ויולדות בבית-החולים מאיר בכפר-סבא. מנהל המחלקה בפועל היה ד"ר יעקב מלך, אך הוא כמעט לא התעסק בענייני המחלקה והשאיר הכל לסגנו.

דולברג התגורר ליד בית-החולים ונמצא שם כמעט כל שעה משעות היממה. הוא השליט את עצמו על צוות הרופאים ללא מיצרים, וכפה עליהם את מדיניותו הרפואית תוך כדי גילויי דיכוי.

בבית-החולים נהג דולברג כעריץ כימיה-ביניים. מכיוון שלא דגל בניתוחים קיסריים, נהג להוציא ולדות, גם בלידות קשות, בצורה ידנית.